

سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور

جمهوری اسلامی ایران
وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

بسمه تعالی

معاونت آموزش

دفتر طرح و برنامه های درسی

استاندارد آموزش شغل

نمد مال سنتی

گروه شغلی

صنایع دستی (بافت)

کد ملی آموزش شغل

۷۳۱۸-۷۵-۰۱۸-۱

تاریخ تدوین استاندارد: ۹۳/۱۱/۱

نظارت بر تدوین محتوا و تصویب : دفتر طرح و برنامه های درسی

کد ملی شناسایی آموزش شغل : ۱-۱۸-۰۷۵-۷۳۱۸

اعضاء کمیسیون تخصصی برنامه ریزی درسی رشته صنایع دستی (بافت) :

- آقای علی اصغر علی یاری : هنرمند نمدمالی شهرکرد

- آقای شاهرخ پوری : هنرمند نمد مالی

- خانم وجیهه السادات میرباقری : هنرمند نمدمالی

- صدیقه رضاخواه

حوزه های حرفه ای و تخصصی همکار برای تدوین استاندارد آموزش شغل:

- اداره کل آموزش فنی و حرفه ای خوزستان

- معاونت صنایع دستی و گردشگری خوزستان

فرآیند اصلاح و بازنگری :

- کمیته تخصصی صنایع دستی (بافت) دفتر طرح و برنامه های درسی

-

آدرس دفتر طرح و برنامه های درسی

تهران - خیابان آزادی ، خیابان خوش شمالی ، نبش خیابان نصرت ، ساختمان شماره ۲ ، سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور ،

شماره ۹۷

تلفن ۶۶۵۶۹۹۰۰ - ۹

دورنگار

۶۶۹۴۴۱۱۷

آدرس الکترونیکی : Barnamehdarci@yahoo.com

شایستگی تهیه کنندگان استاندارد آموزش شغل

ردیف	نام و نام خانوادگی	آخرین مدرک تحصیلی	رشته تحصیلی	شغل و سمت	سابقه کار مرتبط	آدرس ، تلفن و ایمیل
۱	محمد جعفر آبخو	پنجم ابتدایی	-	نمد مال	۱۵	تلفن ثابت: ۳۳۳۵۷۶۶ آدرس: بهبهان- خ عدالت محل بازار نو کوچه سلمان فارسی
۲	نصراله آبخو	بیسواد	-	نمد مال	۵۰	تلفن ثابت: ۳۳۳۵۷۶۶ آدرس: بهبهان- خ عدالت محل بازار نو کوچه سلمان فارسی
۳	رضا درود	لیسانس	مدیریت	کارشناس	۱۸	تلفن ثابت: ۲۲۱۷۵۴۴ تلفن همراه: ۰۹۱۶۱۱۲۶۴۶۶ آدرس: اهواز- میدان آزادگان خ شهید عابدی- روبروی هتل فجر- معاونت صنایع دستی ایمیل: Miraskhz_handicrafts@yahoo.com
۴	عاطفه توکلیان	لیسانس	فرش	کارشناس	۷	تلفن ثابت: ۲۲۱۷۵۴۴ تلفن همراه: ۰۹۱۶۶۰۸۲۵۸۰ آدرس: اهواز- میدان آزادگان خ شهید عابدی- روبروی هتل فجر- معاونت صنایع دستی ایمیل: Miraskhz_handicrafts@yahoo.com
۶	پروانه ترکی نژاد	لیسانس	علوم تربیتی	کارشناس پژوهش	۱۵	تلفن ثابت: ۰۶۱۱-۲۲۹۰۱۲۹ تلفن همراه: ۰۹۱۶۶۱۱۷۸۵۰ آدرس: اهواز- سپیدار- بلوار فنی و حرفه ای - اداره کل آموزش فنی و حرفه ای خوزستان- واحد پژوهش و برنامه ریزی آدرس ایمیل: pajooohesh@khztvto.com
۷	زینب پرچی	لیسانس	ادبیات فارسی	مسئول پژوهش	۱۵	تلفن ثابت: ۰۶۱۱-۲۲۹۰۱۲۹ تلفن همراه: ۰۹۱۶۳۰۰۹۵۲۹ آدرس: اهواز- سپیدار- بلوار فنی و حرفه ای - اداره کل آموزش فنی و حرفه ای خوزستان- واحد پژوهش و برنامه ریزی آدرس ایمیل: pajooohesh@khztvto.com
۸	شاهرخ پوری	کاردانی	مکانیک	هنرمند نمدمال	۱۰ سال	تلفن ثابت: ۶۶۷۰۲۹۳۵ تلفن همراه: ۰۹۱۲۱۴۹۸۷۸۵ آدرس: pajooohesh@khztvto.com
۹	وجیهه میرباقری	دیپلم	-	هنرمند نمدمال	۵ سال	تلفن ثابت: ۰۹۳۵۸۰۶۱۰۳۷ تلفن همراه: ۰۹۳۵۸۰۶۱۰۳۷ آدرس: pajooohesh@khztvto.com

تعاریف :

استاندارد شغل :

مشخصات شایستگی ها و توانمندی های مورد نیاز برای عملکرد موثر در محیط کار را گویند در بعضی از موارد استاندارد حرفه ای نیز گفته می شود .

استاندارد آموزش :

نقشه‌ی یادگیری برای رسیدن به شایستگی های موجود در استاندارد شغل .

نام یک شغل :

به مجموعه ای از وظایف و توانمندی های خاص که از یک شخص در سطح مورد نظر انتظار می رود اطلاق می شود .

شرح شغل :

بیانیه ای شامل مهم ترین عناصر یک شغل از قبیل جایگاه یا عنوان شغل ، کارها ارتباط شغل با مشاغل دیگر در یک حوزه شغلی ، مسئولیت ها ، شرایط کاری و استاندارد عملکرد مورد نیاز شغل .

طول دوره آموزش :

حداقل زمان و جلسات مورد نیاز برای رسیدن به یک استاندارد آموزشی .

ویژگی کارآموز ورودی :

حداقل شایستگی ها و توانایی هایی که از یک کارآموز در هنگام ورود به دوره آموزش انتظار می رود .

کارورزی :

کارورزی صرفاً در مشاغلی است که بعد از آموزش نظری یا همگام با آن آموزش عملی به صورت محدود یا با ماکت صورت می گیرد و ضرورت دارد که در آن مشاغل خاص محیط واقعی برای مدتی تعریف شده تجربه شود. (مانند آموزش یک شایستگی که فرد در محل آموزش به صورت تئوریک یا با استفاده از عکس می آموزد و ضرورت دارد مدتی در یک مکان واقعی آموزش عملی ببیند و شامل بسیاری از مشاغل نمی گردد.)

ارزشیابی :

فرآیند جمع آوری شواهد و قضاوت در مورد آنکه یک شایستگی بدست آمده است یا خیر ، که شامل سه بخش عملی ، کتبی عملی و اخلاق حرفه ای خواهد بود .

صلاحیت حرفه ای مربیان :

حداقل توانمندی های آموزشی و حرفه ای که از مربیان دوره آموزش استاندارد انتظار می رود .

شایستگی :

توانایی انجام کار در محیط ها و شرایط گوناگون به طور موثر و کارا برابر استاندارد .

دانش :

حداقل مجموعه ای از معلومات نظری و توانمندی های ذهنی لازم برای رسیدن به یک شایستگی یا توانایی . که می تواند شامل علوم پایه (ریاضی ، فیزیک ، شیمی ، زیست شناسی) ، تکنولوژی و زبان فنی باشد .

مهارت :

حداقل هماهنگی بین ذهن و جسم برای رسیدن به یک توانمندی یا شایستگی . معمولاً به مهارت های عملی ارجاع می شود .

نگرش :

مجموعه ای از رفتارهای عاطفی که برای شایستگی در یک کار مورد نیاز است و شامل مهارت های غیر فنی و اخلاق حرفه ای می باشد .

ایمنی :

مواردی است که عدم یا انجام ندادن صحیح آن موجب بروز حوادث و خطرات در محیط کار می شود .

توجهات زیست محیطی :

ملاحظات است که در هر شغل باید رعایت و عمل شود که کمترین آسیب به محیط زیست وارد گردد.

نام آموزش شغل	
نمد مال سنتی	
شرح آموزش شغل :	
نمد مال شغلی است درحوزه صنایع دستی که وظایفی از جمله حلاجی ورنگرزی پشم، طراحی و نقش اندازی نمد، تخت کردن پشم ، لوله کردن و مالیدن نمد و پرداخت نهایی رابرعهدده دارد. این شغل با مشاغلی مانند رنگرزی، حلاجی، دامداری در ارتباط است.	
ویژگی های کارآموز ورودی :	
حداقل میزان تحصیلات : پایان دوره راهنمایی حداقل توانایی جسمی : سلامت کامل جسمی و روحی مهارت های پیش نیاز این استاندارد : ندارد	
طول دوره آموزش :	
طول دوره آموزش	۱۳۸ ساعت
- زمان آموزش نظری	۳۰ ساعت
- زمان آموزش عملی	۱۰۸ ساعت
- کارورزی	- ساعت
- زمان پروژه	- ساعت
بودجه بندی ارزشیابی (به درصد)	
- کتبی :	۲۵%
- عملی :	۶۵%
- اخلاق حرفه ای :	۱۰%
صلاحیت های حرفه ای مربیان :	
دارای مدرک کاردانی یا کارشناسی صنایع دستی ، فرش یا نساجی با ۲سال سابقه کار یا استادکار نمد مالی دارای حداقل ۳ سال سابقه کار مرتبط	

* تعریف دقیق استاندارد (اصطلاحی) :

اولین بافته زیر انداز که به صورت کاملاً طبیعی در اثر مالیدن پشم با کمک آب، تارهای نازک پشم درهم تنیده می شود.

* اصطلاح انگلیسی استاندارد (و اصطلاحات مشابه جهانی) :

Felt (Namad)

* مهم ترین استانداردها و رشته های مرتبط با این استاندارد :

-سازنده کلاه نمدی (کلاه مالی)

* جایگاه استاندارد شغلی از جهت آسیب شناسی و سطح سختی کار :

طبق سند و مرجع	☐	الف: جزو مشاغل عادی و کم آسیب
طبق سند و مرجع	☒	ب : جزو مشاغل نسبتاً سخت
طبق سند و مرجع	☐	ج : جزو مشاغل سخت و زیان آور
	☐	د : نیاز به استعلام از وزارت کار

استاندارد آموزش شغل

– شایستگی ها

ردیف	عناوین
۱	حلاجی پشم
۲	رنگرزی پشم حلاجی شده
۳	طراحی و نقش اندازی پشم
۴	تخت کردن پشم
۵	لوله کردن نمد
۶	مالیدن نمد
۷	پرداخت و تکمیل نهایی کار
۸	ایجاد نقش های نوین بر روی نمد

استاندارد آموزش - برکتهی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان : -حلاجی پشم
	جمع	عملی	نظری	
	۱۵	۱۱	۴	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
پشم شسته شده کمان حلاجی مشته چوبی موم دستگاه حلاجی با موتورهای کوچک				دانش : - کمان حلاجی -انواع پشم و خواص آن (پشم گوسفندیا پشم بهاره و....) -اهمیت استفاده از موم -دستگاه حلاجی، مزایای استفاده از آن
				مهارت : -انتخاب پشم مرطوب (خشک نمودن کامل پشم قبل از حلاجی) -آماده سازی پشم جهت حلاجی -استفاده صحیح از کمان حلاجی و مشته -زدن موم به کمان حلاجی -استفاده از دستگاه حلاجی (موتورهای کوچک حلاجی و دستگاه صنعتی)
				نگرش : افزایش دقت و سرعت عمل وانجام صحیح کار استفاده صحیح از دستگاه حلاجی به جای کمان
				ایمنی و بهداشت : رعایت اصول و نکات ایمنی هنگام استفاده از ابزار حلاجی استفاده از ماسک هنگام حلاجی
				توجهات زیست محیطی : جمع آوری و نگهداری پشم های اضافی در مکانی مناسب

استاندارد آموزش
- برگه‌ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان : -رنگرزی پشم حلاجی شده
	جمع	عملی	نظری	
	۱۲	۹	۴	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
پاتیل اجاق گاز رنگهای پودری آب همزن پشم های خود رنگ				دانش : -انواع رنگهای جوهری یا شیمیایی -میزان حرارت لازم جهت پخت -انواع پشم های خود رنگ و کاربرد آنها
			۱	مهارت : -استفاده از پشم های خود رنگ در نقشه های نمد -مخلوط کردن آب و رنگ و پخت آن -بسته بندی و نگهداری رنگ ها در محلی مناسب
			۱	
			۲	
				نگرش : افزایش دقت و مهارت در میزان رنگ و پشم جهت رنگ آمیزی
		۱		
		۶		
		۲		
				ایمنی و بهداشت : استفاده از ماسک هنگام رنگ آمیزی رعایت اصول و نکات ایمنی هنگام رنگرزی
				توجهات زیست محیطی : دفع صحیح محلول رنگی اضافی و جلوگیری از پخش شده آن در محیط زیست

استاندارد آموزش - برگه‌ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان :
	جمع	عملی	نظری	- طراحی و نقش اندازی نمد
	۴۲	۳۸	۴	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
پشم حلاجی شده (خود رنگ یا رنگ آمیزی شده) قالب (گونی)، حصیر			۳۰ دقیقه ۱/۳۰	دانش : -تاریخچه نمد مالی -انواع نقوش مناطق مختلف (ترکمن- خوزستان- سمنان- چهار محال و بختیاری و ...) - نقش اندازی -مفهوم فیتله کردن پشم جهت نقش اندازی
		۱۰ ۲۳		مهارت : -نقش اندازی طرح ترکمن -نقش اندازی به صورت ذهنی و متقارن(نقش حوضی- طرح طاووس- گل و گیاه و ...) -فیتله کردن پشم -استفاده از رنگهای مناسب در کنار یکدیگر -استفاده از پشم به مقدار کافی
				نگرش : افزایش دقت و حسن انتخاب طرح
				ایمنی و بهداشت : رعایت نکات ایمنی
				توجهات زیست محیطی : جمع آوری پشم های اضافی در مکانی مناسب

استاندارد آموزش
- برگه‌ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان : -تخت کردن پشم
	جمع	عملی	نظری	
	۱۰	۸	۲	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
پشم حلاجی شده به رنگ طبیعی پنجه آب آب پاش صابون رنده شده				دانش : میزان پشم لازم جهت تخت کردن اهمیت آب و صابون
			۱	
			۱	
				مهارت : پخش یکنواخت پشم روی نمد با استفاده از پنجه پاشیدن آب داغ و صابون روی نمد
		۷		
		۱		
				نگرش : افزایش دقت و سرعت عمل در تخت کردن پشم
				ایمنی و بهداشت : رعایت نکات ایمنی در هنگام استفاده از پنجه رعایت نکات ایمنی در هنگام استفاده از آب و صابون استفاده از ماسک دهان
			توجهات زیست محیطی : دفع صحیح آب و صابون اضافی از کارگاه	

استاندارد آموزش
- برگه‌ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان : -لوله کردن نمد
	جمع	عملی	نظری	
	۱۲	۹	۳	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
گونی یا کرباس طناب چوب گرد				دانش : -نوع لوله کردن نمد با توجه به نوع کاربرد -اهمیت لوله کردن نمد و ویژگیهای آن -اهمیت سرعت یکنواخت در لوله کردن نمد
			۱	مهارت : -استفاده از چوب گرد جهت لوله کردن - لوله کردن و بستن طناب دور گونی
			۱	
			۱	
				نگرش : افزایش سرعت عمل و دقت در یکنواختی سرعت لوله کردن
		۲		
		۷		
				ایمنی و بهداشت : -استفاده از ماسک دهان
				توجهات زیست محیطی : -عدم دور ریز پشم های اضافی به محیط زیست

استاندارد آموزش
- برگه‌ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان : - مالیدن نمد
	جمع	عملی	نظری	
	۳۰	۲۱	۹	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
نمد لوله شده آب گرم و صابون				دانش : - مراحل کار - مراحل مالیدن نمد لوله شده
			۴	
			۵	
		۱۵		مهارت : - مالیدن صحیح نمد با پا یا دست در چند مرحله - کش دادن نمد و درآوردن از قالب در چند مرحله - صاف کردن و مالیدن کناره های نمد(پروند کردن)
		۳		
		۳		
				نگرش : افزایش سرعت عمل
				ایمنی و بهداشت : طرز صحیح ضربه زدن به نمدجهت آسیب کمتر بدنی رعایت بهداشت و ایمنی در هنگام مالیدن توسط پا
				توجهات زیست محیطی : دفع صحیح آب و صابون اضافی از کارگاه

استاندارد آموزش
- برگه‌ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان : - پرداخت و تکمیل نهایی کار
	جمع	عملی	نظری	
	۱۰	۷	۳	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
پشم قیچی				دانش : -انواع عیوب پیش آمده در هنگام کار
			۳	
				مهارت : -برطرف کردن اشکال تقارن در طرح -برطرف کردن کجی کناره ها در هنگام کار -برطرف کردن اشکال در تقارن رنگها
		۲		
		۲		
		۳		
				نگرش : سرعت و دقت در تکمیل نهایی کار
				ایمنی و بهداشت : رعایت نکات بهداشتی
			توجهات زیست محیطی :	

استاندارد آموزش
- بر گه‌ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			
	جمع	عملی	نظری	
	۸	۵	۳	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی				عنوان : ایجاد نقش های نوین بر روی نمذ و بازاریابی آن دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط
-چکش -مشته -انواع سنبه -نخ موم -چرم قیچی -خط کش فلزی -چسب کفاشی -چسب حرارتی -تخته جهت زیر کار -سوزن -قطعاتی از جاجیم			۱ ۱ ۱ ۱ ۱ ۱ ۱ ۱	دانش : -انواع نقش های سنتی و مدرن -مفهوم بازاریابی در شاخه نمذ -ابزارهای سراجی چرم مورد استفاده در نمذ مالی مهارت : -طراحی نقشه سنتی یا مدرن روی نمذ -طراحی ترکیب رنگ های نقوش -تلفیق صحیح نمذ، چرم و جاجیم -تهیه زیر اندازهای تلفیقی نمذ -بازاریابی جهت عرضه محصولات نگرش : -معرفی طرحها و نقشه های نوین نمذ مالی -احیای هنر صنعت نمذ مالی ایمنی و بهداشت : رعایت نکات بهداشتی در محیط کارگاه توجهات زیست محیطی : -عدم دور ریز اضافات پشم به محیط زیست

– برگه استاندارد تجهیزات

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	کمان حلاجی	چوبی	۵	هر دستگاه برای ۳ نفر
۲	دستگاه حلاجی			
۳	مشته	چوبی	۵	هر عدد برای ۱ کمان
۴	کپسول آتش نشانی		۱	
۵	میز و صندلی مربی	اداری	یک دست	
۶	صندلی کارآموزی	دسته دار	۱۵	
۷	تابلو	وایت برد	۱	
۸	مشته آهنی	–	۱	
۹	دستگاه تهویه جهت کارگاه	–	۱ دستگاه	

توجه :

– تجهیزات برای یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر در نظر گرفته شود .

– برگه استاندارد مواد

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	پشم	رنگی و خود رنگ	۱۵	کیلو برای ۳ نفر
۲	رنگ	جوهری یا شیمیایی	۱۵۰	گرم
۳	نشاسته	سفید رنگ	۳	کیلو
۴	آب گرم	–		
۵	صابون رنده شده	–		
۶	موم	–	۵	قطعه برای هر کمان
۷	ماژیک وایت برد	–	۸	درچند رنگ

توجه :

– مواد به ازاء یک نفر و یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر محاسبه شود .

– برگه استاندارد ابزار

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	رنده	معمولی	۱	عدد برای ۳ نفر
۲	طناب	معمولی	۱۰	متر برای ۳ نفر
۳	گونی	معمولی	۳	عدد برای ۳ نفر
۴	حصیر	معمولی	۳	عدد برای ۳ نفر
۵	آب پاش	معمولی	۱	هر عدد برای ۳ نفر
۶	پنجه	معمولی	۳	عدد برای ۳ نفر
۷	معمولی	معمولی		
۸	قیچی	معمولی		
	چوب گرد			

توجه :

– ابزار به ازاء هر سه نفر محاسبه شود .

– منابع و نرم افزار های آموزشی (اصلی مورد استفاده در تدوین و آموزش استاندارد)

ردیف	عنوان منبع یا نرم افزار	مؤلف	مترجم	سال نشر	محل نشر	ناشر یا تولید کننده
۱	فرهنگ جامع فرش ایران	احمد دانشگر	-	۱۳۷۲	تهران	علامه طباطبایی
۲	بختیاری ها ، بافته ها و نقوش	فرحناز قاضیانی	-	۱۳۷۶	تهران	سازمان میراث فرهنگی کشور
۳	صنایع دستی کهن ایران	هانس ای. وولف	سیروس ابراهیم زاده	۱۳۷۲	تهران	انتشارات و آموزش انقلاب اسلامی (سپه‌امی عام)
۴	فرشنامه ایران	حسن آذریاد-فضل الله حشمتی رضوی	-	۱۳۷۲	تهران	موسسه مطالعات و تحقیقات فرهنگی (پژوهشگاه)

– سایر منابع و محتواهای آموزشی (پیشنهادی گروه تدوین استاندارد) علاوه بر منابع اصلی

ردیف	نام کتاب یا جزوه	سال نشر	مؤلف / مؤلفین	مترجم / مترجمین	محل نشر	ناشر	توضیحات
۱	جزوه تهیه شده توسط مربی						
۲	پژوهشی در نمدهای ایران	۱۳۸۹	محمود جوادی پور		تهران	فرهنگستان هنر	

فهرست سایت های قابل استفاده در آموزش استاندارد

ردیف	عنوان
۱	www.eshiraz.ir
۲	www. Farsdaily. com
۳	www.ichto.ir
۴	http://www.skchto.ir/portal/heritage/۱۷-reshte/۱۰۵-namad.pdf